

ELEKTRIPAIGALDISE AUDIT

Seadme ohutuse seadus

See seadus kehtestab nõuded vältimaks ja vähendaks inimesele, varale ja keskkonnale elektrist tulenevaid ohte ja häireid. Nõuded on sätestatud elektriseadmetele, elektripaigaldistele ja nende käidule, elektripaigaldise omanikule, elektritöid teostavale isikule, auditi tegijale jt. Muude nõuete hulgas on kehtestatud ka elektripaigaldises auditi teostamise kohustus.

Audit

Auditi käigus hindab auditi tegija visuaalselt elektripaigaldise olukorda, tutvub paigaldise kohta oleva dokumentatsiooniga ning katse- ja mõõtmistulemustega, teeb vajadusel paigaldises täiendavaid kontrollmõõtmisi. Selle kõige alusel teeb auditi tegija otsuse, kas paigaldis on korras või ei ole.

Kui paigaldis on korras, siis väljastab auditi tegija omanikule auditi protokoll, mille kohaselt vastab elektripaigaldis elektriohutusunõuetele ja see on ettenähtud otstarbel kasutamiseks ohutu.

Kui aga paigaldis ei ole korras, siis esitab auditi tegija paigaldise omanikule auditi protokoll koos avastatud puuduste loeteluga, mille põhjal saab omanik oma paigaldise korda teha. Sellises juhul on auditi protokollis märge, et paigaldises on olulisi puudusid ja see ei ole ettenähtud otstarbel kasutamiseks ohutu. Audit loetakse tehtuks kui on väljastatud elektripaigaldisele positiivse tulemusega protokoll. Seetõttu tuleb negatiivse tulemusega auditi korral tellida elektritööd elektripaigaldise korrastamiseks ja pärast elektripaigaldise korrastamist tuleb teha kordusaudit.

Iga elektripaigaldis peab vastama ehitamise ajal kehtinud nõuetele ning kui elektripaigaldise kasutamisega ei kaasne mingit otsest ohtu, pole kohustust seda tänaste tehniliste nõuetega kooskõlla viia.

Auditi vormistamine

Auditi tegija vormistab auditi tulemused tehnilise järelevalve infosüsteemis digitaalselt. Auditi dokumendid saadetakse andmekogust auditi tellinud isikule ja või elektripaigaldise omanikule infosüsteemi kantud e-posti aadressil. Infosüsteemist on elektripaigaldise omanikul igal hetkel võimalik kätte saada oma elektripaigaldise auditi dokumente ning vajadusel neid ka paberkandjale printida. Andmekogu asub aadressil: <https://jvis.tija.ee>.

Auditi liigid

Kasutuselevõttule eelnev audit tehakse enne elektripaigaldise kasutuselevõttu st. pärast uue elektripaigaldise valmimist või vana ümberehitamist. Enne auditi teostamist ei tohi elektripaigaldist kasutusele võtta.

Erakorralist auditit tehakse vastavalt vajadusel. Näiteks juhul, kui seda peab vajalikuks elektripaigaldise omanik, kasutaja, elektripaigaldise eest vastutav kompetentne isik.

Korralist auditit teostatakse kasutuses olevates elektripaigaldistes perioodiliselt sõltuvalt elektripaigaldise liigist ja vanusest.

Korralise auditi tähtajad ja sagedus

Korraline audit on kohustuslik kõikides elektripaigaldistes välja arvatud eramajad, korterid, suvilad ning väikeehitised, mida ei kasutata majanduslikul otstarbel.

Korraline audit on perioodiline st. kontrolli tuleb teatava aja tagant uuesti teha:

- 1) esimese liigi elektripaigaldises kord viie aasta jooksul;
- 2) teise liigi elektripaigaldises kord kümne aasta jooksul;
- 3) kolmanda liigi elektripaigaldistes kord viieteistkümne aasta jooksul.

Elektripaigaldisele, mis on ehitatud või ümberehitatud enne 2000. aastat, tuleb korraline audit teha järgmise perioodilisusega:

- 1) esimese liigi elektripaigaldises kord kolme aasta jooksul;
- 2) teise liigi elektripaigaldises kord viie aasta jooksul;

3) kolmanda liigi elektripaigaldises kord kümne aasta jooksul.

Varasemalt väljastatud elektripaigaldise nõuetekohasuse tunnistus kehtib sellel näidatud ajani ning uus korralise auditi perioodsus hakkab kehtima alles pärast auditi teostamist.

Elektripaigaldiste liigid

Esimese liigi moodustavad nn kõrgendatud ohutasemega paigaldised, nagu näiteks plahvatusohutsoonis olevad elektripaigaldised (näiteks tanklad), suurõnnetusohuga paigaldised ning raviruumid.

Teise liigi moodustavad üle 35 amprise peakaitsmega paigaldised (äri- ja büroohooned, tööstushooned, haridusasutused jne), majutusasutused, kahe või enama korteriga hoone korterivaldajate ühiskasutuses olev elektripaigaldis (trepikojad, keldrid jmt) ja üle 1000 V nimipingega paigaldised (näiteks alajaamad).

Ülejäänud elektripaigaldised moodustavad **kolmanda liigi**.

Auditi maksumus

Auditi maksumus oleneb peamiselt elektripaigaldise tehnilistest näitajatest ja keerukusest, dokumentatsiooni olemasolust ja ajakohasusest ning senistest ohutuse tagamiseks teostatud toimingutest, st sisuliselt sellest, kas elektrimajandust on korras hoitud või mitte.

Auditi vajalikkus

Kuna enamikul juhtudest pole elektripaigaldise valdaja näol tegemist elektriala spetsialistiga, siis seetõttu ei suuda tavaisik võimalikke riske hinnata ning vajab selles korralise kontrolli näol ekspertabi, mille tulemuste põhjal saab ta tellida korrastamiseks või ümberehitamiseks vajalikud tööd elektriala spetsialistidelt.

Võib ju tunduda, et ohutus on ainult igaühe enda asi. Kahjuks praktika aga näitab, et õnnetusse satuvad tavaliselt need, kes ei ole neid ohte enda jaoks tekitanud ega oska seetõttu neid ka ette näha. Eestis on aastas ligemale 200 hoonetulekahju, mis on

põhjustatud elektrist. Paljud õnnetused oleksid jäänud aga toimumata, kui oleks läbi viidud audit, mille käigus oleks ohutusalased puudused tuvastatud ning tulemuste põhjal tehtud vajalikud muudatused.

Auditi tegijad

Elektripaigaldistes võivad auditit teha vaid selleks akrediteeritud inspekteerimise asutused.

Elektripaigaldise auditi tegijaid:

1. **AIA Elekter OÜ**
www.aiaelekter.ee, tel. 504 2044
2. **Connecto Eesti AS**,
www.connecto.ee, tel. 5342 1333
3. **Elektrikontroll OÜ**,
<https://ek.ee/>, tel. 53310187
4. **Elektrikontrolli Teenused OÜ**,
www.ekteenused.eu, tel. 517 9394
5. **Elektrilevi OÜ**
www.elektrilevi.ee, tel. 715 4230
6. **Elektripaigalduse OÜ**
tel. 502 0618
7. **Elektritsentrum AS**
www.elektritsentrum.ee, tel. 650 6156
8. **Elpeko OÜ**
tel. 511 2593
9. **Elrato AS**
www.elrato.ee, tel. 666 4050
10. **Eltam OÜ**
www.eltam.ee, tel. 799 3012
11. **Empower AS**
www.empower.eu/web/ee/, tel. 7 151 600
12. **Energiaring OÜ**
www.energiaring.ee, tel. 514 6200
13. **Indikaator MEF OÜ**
tel. 739 0194
14. **Inspect OÜ**
www.inspect.ee, tel. 53544392
15. **Inspecta Estonia OÜ**,
www.kiwa.com/ee, tel. 659 9470
16. **Joala Elekter OÜ**,
<http://joala.ee/>, tel. 52 92 114
17. **KH Energia-Konsult AS**
www.energia-konsult.ee, tel. 659 8970
18. **Leonhard Weiss Energy AS**
www.leonhard-weiss.ee, tel. 715 4100
19. **Matiek Partner OÜ**
www.matiek.ee, tel. 6 520 566
20. **Melte OÜ**
www.melte.ee, tel. 501 3251
21. **MHV Elektrikontroll OÜ**
<https://elektrikontroll.eu/>, tel. 32 32 222
22. **Peetri OÜ**
tel. 455 4385
23. **Saare Elektroservis OÜ**
<http://www.elektroservis.ee/>, tel. 5172377
24. **Siivert Elektrikontroll OÜ**
tel. 611 5535
25. **Tehnokontroll OÜ**
<http://tehnokontroll.ee/>, tel. 660 7463
26. **V.L. Tehnoekspert OÜ**
www.vltehnoekspert.eu, tel. 556 70 297

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE
JÄRELEVALVE AMET